

|| taittirīyopaniṣat ||
|| bhṛguvalli ||

|| hariḥ om ||

bhṛgurvai vāruṇiḥ | varuṇam pitāramupāsasāra | adhihi
bhagavo brahmeti | tasmā etat provāca | annam prāṇam
cakṣuśśrotram mano vācamiti | tamhōvāca | yato vā imāni
bhūtāni jāyante | yena jātāni jīvanti |
yatprayantyabhisamviśanti | tadvijijñāsasva | tadbrahmeti |
sa tapo'tapyata | sa tapastaptvā | |

1 ||

annam brahmeti vyājānāt | annāddhyeva khalvimāni
bhūtāni jāyante | annena jātāni jīvanti | annam
prayantyabhisamviśantīti | tadvijñāya | punareva varuṇam
pitāramupāsasāra | adhihi bhagavo brahmeti | tamhōvāca |
tapasā brahma vijijñāsasva | tapo brahmeti | sa tapo'tapyata |
sa tapastaptvā | |

2 ||

prāṇo brahmeti vyājānāt | prāṇāddhyeva khalvimāni
bhūtāni jāyante | prāṇena jātāni jīvanti | prāṇam
prayantyabhisamviśantīti | tadvijñāya | punareva varuṇam
pitāramupāsasāra | adhihi bhagavo brahmeti | tamhōvāca |
tapasā brahma vijijñāsasva | tapo brahmeti | sa tapo'tapyata |
sa tapastaptvā | |

3 ||

mano brahmeti vyājānāt | manasoḥhyeva khalvimāni
bhūtāni jāyante | manasā jātāni jīvanti |
manahprayantyabhisamviśantīti | tadvijñāya | punareva
varuṇam pitāramupāsasāra | adhihi bhagavo brahmeti |
tamhōvāca | tapasā brahma vijijñāsasva | tapo brahmeti |

sa tapo'tapyata | sa tapastaptvā | |

4 | |

vijñānam brahmeti vyajānāt | vijñānāddhyēva khalvimāni
bhūtāni jāyante | vijñānena jātāni jīvanti | vijñānam
prayantyabhisamviśantitī | tadvijñāya | punareva varuṇam
pitāramupāsasāra | adhihi bhagavo brahmeti | taṁhōvāca |
tapasā brahma vijijñāsasva | tapo brahmeti | sa tapo'tapyata |
sa tapastaptvā | |

5 | |

ānando brahmeti vyajānāt | ānandāddhyēva khalvimāni
bhūtāni jāyante | ānandena jātāni jīvanti | ānandam
prayantyabhisamviśantitī | saishā bhārgavī vāruṇī vidyā |
parame vyōman pratiṣṭhitā | ya evam veda pratiṣṭhati |
annāvānannādo bhavati | mahān bhavati prajāyā
paśubhirbrahmavarcaśena | mahān kīrtiyā | |

6 | |

annam na nindyāt | tadvratam | prāṇo vā annam |
śarīramannādam | prāṇo śarīram pratiṣṭhitam | śarīre
prāṇahpratiṣṭhitah | tadetadannāmanne pratiṣṭhitam |
sa ya etadannāmanne pratiṣṭhitam veda pratiṣṭhati |
annāvānannādo bhavati | mahān bhavati prajāyā
paśubhirbrahmavarcaśena | mahān kīrtiyā | |

7 | |

annam na paricakṣīta | tadvratam | āpo vā annam |
jyotirannādam | apsu jyotiḥpratiṣṭhitam |
jyotiṣyāpahpratiṣṭhitah | tadetadannāmanne pratiṣṭhitam |
sa ya etadannāmanne pratiṣṭhitam veda pratiṣṭhati |
annāvānannādo bhavati | mahān bhavati prajāyā
paśubhirbrahmavarcaśena | mahān kīrtiyā | |

8 | |

annāṁ bahu kūrṇvīta | tadvr̥taṁ | pṛthivī vā annāṁ |
ākāśo'nnādaḥ | pṛthivyāmākāśaḥpratiṣṭhitaḥ | ākāśe
pṛthivī pratiṣṭhitā | tadetadannāmanne pratiṣṭhitam |
sa ya etadannāmanne pratiṣṭhitam veda pratiṣṭhati |
annāvānannādo bhavati | mahān bhavati prajāyā
paśubhīrbrahmavarcaśenā | mahān kīrtyā | |

9 | |

na kañcana vasatau pratyākakṣīta | tadvr̥taṁ | tasmādyā
kayā ca vidayā bahvānnaṁ prāpnuyāt | arādhyasmā
annamītyākakṣate | etadvaimukhato'nnamrāddham |
mukhato'smā annamrādhyate | etadvai
madhyato'nnamrāddham | madhyato'smā annamrādhyate |
etadvā antato'nnamrāddham | antato'smā annamrādhyate |
ya evaṁ veda | kṣema iti vāci | yogakṣema iti prāṇāpānayoḥ |
karmeti hastayoḥ | gatiṛiti pādayoḥ | vimuktirīti pāyau |
iti mānuṣīssamājñāḥ | athadaivīḥ | tṛptirīti vṛṣṭau |
balamīti vidyuti | yaśa iti paśuṣu | jyotirīti nakṣatreṣu |
prajātiramṛtamānanda ityupasthe | sarvamītyākāśe |
tatpratiṣṭhetyupāsīta | pratiṣṭhāvān bhavati | tanmaha
ityupāsīta | mahān bhavati | tanmana ityupāsīta |
mānavān bhavati | tannama ityupāsīta | namyante'smai
kāmaḥ | tadbrahmetyupāsīta | brahmavān bhavati |
tadbrahmaṇaḥ parimara ityupāsīta | paryeṇam
mriyante dviṣantassapaṭnāḥ | pariye'priyā bhrātṛvyāḥ |
sa yaścāyaṁ puruṣe | yaścāsāvādītye | sa ekaḥ |
sa ya evaṁ vit | asmāllokaṭ pretya |
etamannamayamātmānamupāsaṅkrāmya | etaṁ
prāṇamayamātmānamupāsaṅkrāmya | etaṁ
manomamayamātmānamupāsaṅkrāmya | etaṁ

vijñānamayamātmānamupasañkrāmya |
etamānandamayamātmānamupasañkrāmya |
imān lokān kāmānnikāmarūpyānusañcaran |
etatsāma gāyannāste | hā(3)vuhā(3)vuhā(3)vū |
aḥamannamaḥamannamaḥamannam |
aḥamannādo(2)'hamannādo(2)'hamannādaḥ |
aḥamślokakṛdaḥamślokakṛdaḥamślokakṛt |
aḥamasmi prathamajā ṛtā(3)sya | pūrvam devebhyo
amṛtsasya nā(3)bhā i | yomā dadāti sa ideva mā(3)vāḥ |
aḥamannaḥmannamaḥdantamā(3)dmī | aḥam viśvam
bhuvanamabhyābhavām | suvarṇa jyotiḥ |
ya evam vedā | ityūpaniṣat ||

10 ||

|| hariḥ o(3)m ||

|| iti bhṛguvallī ||